

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Krijgswetenschappen van de Faculteit Militaire Wetenschappen van de Nederlandse Defensie Academie

Gegevens

datum 29 september 2017	Naam instelling	: Faculteit Militaire Wetenschappen van de Nederlandse Defensie Academie
onderwerp Besluit accreditatie wo-bachelor Krijgswetenschappen van de Faculteit Militaire Wetenschappen van de Nederlandse Defensie Academie (005560)	Naam opleiding	: wo-bachelor Krijgswetenschappen (180 EC)
uw kenmerk NLDA/2017023300	Datum aanvraag	: 4 april 2017
ons kenmerk NVAO/20172130/LL	Graad opleiding	: Bachelor of Arts
bijlagen 2	Variant opleiding	: voltijd
	Afstudeerrichtingen	: geen
	Locatie opleiding	: Breda
	Datum goedkeuren panel	: 27 juni 2016
	Datum locatiebezoeken	: 31 oktober en 1 november 2016
	Datum visitatierapport	: 3 februari 2017

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr. 36791).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Onderwerp 1 - Beoogde eindkwalificaties

De bacheloropleiding Krijgswetenschappen (KW) bestudeert haar kenobject, het optreden van de militaire organisatie, vanuit de vier kerndisciplines internationale betrekkingen, operationele wetenschappen, rechtsgeleerdheid en militaire geschiedenis. KW wil haar studenten opleiden tot thinking soldiers: academische professionals die door toepassing van wetenschappelijke kennis en inzichten in staat zijn oplossingen te ontwerpen voor de operationele vragen uit het militaire werkveld. In de ogen van het panel is het profiel van KW uniek en onderscheidend. De opleiding maakt haar academische breedte beheersbaar dankzij haar focus op de militaire beroepspraktijk, en combineert een academische met een

Pagina 2 van 7 professionele oriëntatie. De beoogde eindkwalificaties zijn volgens het panel inhoudelijk passend, al adviseert het panel opleiding haar kenobject expliciet in de beoogde eindkwalificaties te noemen. Ook is het panel van oordeel dat de eindkwalificaties van een voldoende academisch niveau zijn en dat ze de professionele oriëntatie eveneens in voldoende mate reflecteren. Het panel constateert daarnaast dat de eindkwalificaties corresponderen met de Dublin-descriptoren behorende bij een academische bacheloropleiding. Wel stelt het vast dat ze enkele onvoorzichtige formuleringen bevatten, waardoor ze op punten een hoger ambitieniveau lijken te suggereren. Het adviseert de opleiding dan ook de eindkwalificaties te verduidelijken met betrekking tot het beoogde ambitieniveau.

Onderwerp 2 - Programma

Het studieprogramma van Krijgswetenschappen zet in op de integratie van een wetenschappelijke en een professionele oriëntatie. Het panel heeft geconstateerd dat de wetenschappelijke oriëntatie van het programma solide is. Studenten krijgen voldoende onderzoeksvaardigheden onderwezen en de vakinhoud reflecteert de stand van de wetenschap. In de cursussen wordt verband gelegd met het lopend onderzoek binnen de FMW. Het panel is daarnaast van oordeel dat de professionele oriëntatie van het programma overtuigend aanwezig is. De beroepspraktijk wordt door het hele studieprogramma heen ingebracht door middel van praktijkcases en gastdocenten. In de ogen van het panel is de wisselwerking tussen de wetenschappelijke en de professionele oriëntatie van het programma een sterk punt van Krijgswetenschappen. Beide oriëntaties worden waar mogelijk niet alleen gecombineerd, maar ook geïntegreerd: de beroepspraktijk maakt deel uit van het academisch kenobject en de inbedding van de academische vorming in de officiersopleiding vergroot de relevantie van de leerstof.

Het panel constateert dat het curriculum inhoudelijk samenhangend is en studenten in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. Het oordeelt positief over de inhoudelijke samenhang van het studieprogramma van KW en kan zich vinden in de multidisciplinaire aanpak, waarbij het kenobject steeds bestudeerd wordt met een van de afzonderlijke disciplines als vertrekpunt. Het panel is lovend over de beide integratievakken, Militair Historische Analyse (MHA) en het Integratieproject, die in zijn ogen daadwerkelijk multidisciplinariteit bewerkstelligen. Het panel stelt vast dat de aangetroffen inhoudelijke cohesie van het studieprogramma niet gereflecteerd wordt in de leerdoelen per vak en per leerlijn, die in vorm sterk van elkaar verschillen en niet steeds naar elkaar verwijzen. Ook is de afstemming van de leerdoelen met de eindtermen van de opleiding niet altijd optimaal. Het panel adviseert de opleiding dan ook de leerdoelen in hun relatie tot elkaar en tot de eindtermen nogmaals onder de loep te nemen en ze waar nodig te herformuleren. Ook raadt het panel de opleiding aan om daarbij aandacht te besteden aan de plaats van gedragswetenschappen in het curriculum.

Het didactisch concept dat ten grondslag ligt aan het KW-programma legt de nadruk op actieve participatie door de student en een faciliterende rol voor de docent. Het panel kan zich vinden in dit concept, dat in het programma in de praktijk wordt gebracht. In de ogen van het panel kent de opleiding een adequaat beleid voor studenten met een ziekte of functiebeperking. Studenten ervaren de combinatie tussen 'groene' of 'blauwe' en academische delen van hun officiersopleiding als uitdagend, maar te doen. De opleiding is zich van dit aandachtspunt bewust en neemt naar het oordeel van het panel voldoende maatregelen om te voorkomen dat het de studeerbaarheid van de opleiding in gevaar brengt. KW staat slechts een klein deel van haar studenten toe om een minorprogramma

Pagina 3 van 7 buiten de eigen instelling te volgen. Hoewel het panel hiervoor begrip heeft, moedigt het de opleiding aan te bekijken of in individuele gevallen andere afwegingen dan alleen het gemiddelde cijfer van de student de doorslag kunnen geven bij het kiezen van de minor.

De opleiding bewaakt haar militair-academische karakter door een additionele eis te stellen aan instromende civiele studenten en door het percentage hbo-zijinstromers te beperken. Het panel is positief over dit instroombeleid, dat in zijn ogen passend is voor een militair-wetenschappelijke bacheloropleiding. Met remedial-trajecten vangt de opleiding aansluitingsproblemen adequaat op.

Onderwerp 3 - Personeel

Het panel is van oordeel dat de docenten van KW over de inhoudelijke expertise beschikken die verwacht mag worden binnen een militair-wetenschappelijke bacheloropleiding. Wel acht het de opleiding kwetsbaar door haar academische breedte, die maakt dat de individuele docenten binnen de opleiding specialist zijn op hun vakgebied en daardoor lastig te vervangen. Het panel is positief over de zeer gunstige docent-studentratio. Hoewel het panel heeft vastgesteld dat het academisch gehalte van het studieprogramma voldoet, acht het verhoging van de promotiegraad onder docenten noodzakelijk in het licht van het principe van de 'onderzoeker voor de klas' dat aan het didactisch concept ten grondslag ligt. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding momenteel bezig is aan een verbeteringsslag en dat het aantal docenten dat een BKO heeft behaald, sterk toeneemt. Het oordeelt hierover positief.

Onderwerp 4 - Voorzieningen

Het panel oordeelt dat collegezalen, studieplekken en gemeenschappelijke ruimten voldoen om de opleiding te realiseren. Het prijst de bibliotheek, die beschikt over een omvangrijke collectie militair-wetenschappelijke literatuur. Het panel is eveneens lovend over de manier waarop de combinatie van militair en academisch onderwijs wordt bevorderd door de nabijheid van opleidings- en 'groene' locaties, en door nabijgelegen sportfaciliteiten. De fysieke inbedding van KW in een militaire setting waar historie (het Kasteel van Breda) en hedendaagse voorzieningen samenkomen, is van meerwaarde voor de opleiding en onderstreept haar specifieke militaire niche.

De opleiding KW hecht veel belang aan de nominale studievoortgang van haar studenten. Uitloop door studievertraging heeft directe gevolgen voor de aansluitende delen van de officiersopleiding en is daardoor niet wenselijk. Om studievertraging te voorkomen is een intensief begeleidingssysteem ingericht. Mentoraat, begeleiding, monitoring van studievoortgang door de examencommissie en de korte lijnen tussen studenten en docententeam stellen de studenten volgens het panel in staat de opleiding zonder vertraging af te ronden. Het panel prijst de opleiding om haar voortdurende en effectieve inspanningen de studenten te begeleiden. Het panel kan zich eveneens vinden in de manier waarop informatievoorziening aan studenten is vormgegeven.

Onderwerp 5 - Kwaliteitszorg

Het beleid rond kwaliteitszorg binnen KW is volop in ontwikkeling en stelt kwaliteitscontrole en kwaliteitsverbetering centraal. Dit heeft in de ogen van het panel geresulteerd in een kwaliteitszorgbeleid dat op papier goed is. Het panel stelt vast dat dit beleid in de praktijk nog niet in al zijn facetten is geïmplementeerd. Het panel is positief over de gang van zaken rondom evaluaties, naar aanleiding waarvan aantoonbaar verbeteringen worden doorgevoerd op vak- en vakoverstijgend niveau. Wel acht het de streefdoelen van de

Pagina 4 van 7 evaluaties weinig ambitieus en noemt het de lage responsiegraad onder studenten bij evaluaties als aandachtspunt voor de opleiding. Het panel constateert voorts dat de docenten de cursusdossiers, die een beeld geven van de PDCA-cyclus op cursusniveau, nog niet altijd goed bijhouden: de informatie is voorhanden, maar niet steeds in het dossier. Het adviseert de opleiding hierop toe te zien. Het panel stelt vast dat alle stakeholders actief bij de kwaliteitszorg van de opleiding betrokken worden en dat de opleidingscommissie haar taken naar behoren uitvoert.

Onderwerp 6 - Toetsing

Het panel is te spreken over het toetsbeleid van de Faculteit Militaire Wetenschappen en kan zich daarnaast vinden in de operationalisering van dat beleid in het KW-toetsplan. De toetsvormen zijn gevarieerd en weerspiegelen de opbouw van het studieprogramma, al ligt de nadruk op schriftelijke toetsen. De opleiding maakt gebruik van de nodige hulpmiddelen in de toetsing en beoordeling, zoals plagiaatsoftware, tentamenvoorbladen en toetsmatrijzen. Het panel kan zich vinden in de toetsing van de taalvaardigheidsleerlijnen CVE en CVN, die in aangewezen vakken verdisconteerd is. Ook constateert het dat de individuele prestatie van de student in voldoende mate wordt meegewogen in de eindtoets (een groepspresentatie) van het vak MHA, al beveelt het aan om impliciete studentgebonden beoordelingselementen als vast onderdeel op te nemen op het beoordelingsformulier van dit vak. Het panel kan zich vinden in de vormgeving van het scriptiebeoordelingsproces, maar adviseert de opleiding het beoordelingsformulier zodanig uit te breiden dat beoordelaars een toelichting op hun oordeel en een eigen weging kunnen geven. Het heeft begrip voor de keuze van de opleiding voor monodisciplinaire scripties, maar adviseert haar te onderzoeken hoe multidisciplinariteit alsnog onderdeel zou kunnen worden gemaakt van het eindproduct van de opleiding. Het panel stelt vast dat de examencommissie een actieve rol speelt bij het omzetten van beleid naar onderwijspraktijk en constateert dat ze haar wettelijke taak van borging van de kwaliteit van toetsing vervult. Het raadt haar aan om een meer proactieve rol te gaan spelen in de kwaliteitsborging van toetsing op vakniveau, bijvoorbeeld waar het de beoordelingsformulieren betreft.

Onderwerp 7 - Gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel heeft vastgesteld dat de eindwerken van de opleiding KW van voldoende academisch niveau zijn. In de vorige visitatie trof de opleiding herstelmaatregelen om de kwaliteit van de eindscripties te verbeteren. Het panel constateert nu dat deze maatregelen de scriptiekwaliteit blijvend hebben verbeterd en prijst de opleiding om haar inspanningen. Het stelt daarnaast vast dat alumni goed terecht komen binnen de defensieorganisatie en dat zij vaak al snel verantwoordelijke posities bekleden. Het noteert dat alumni aangeven hun academische opleiding steeds meer te waarderen naarmate hun loopbaan vordert. De bacheloropleiding KW bereidt afstudeerders goed voor op masteropleidingen aan een reguliere universiteit. KW-afgestudeerden zijn van meerwaarde voor het beroepenveld dankzij hun academische bagage en attitude.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, tevens attendeert ze de opleiding op het goede kwaliteitszorgsysteem van de wo-bachelor Militaire Bedrijfswetenschappen.

Pagina 5 van 7 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Faculteit Militaire Wetenschappen van de Nederlandse Defensie Academie te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 14 augustus 2017 naar voren te brengen. Bij e-mail van 2 oktober 2017 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Krijgswetenschappen (180 EC; variant: voltijd; locatie: Breda) van de Faculteit Militaire Wetenschappen van de Nederlandse Defensie Academie te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 29 september 2017 en is van kracht tot en met 28 september 2023.

Den Haag, 29 september 2017

Namens het bestuur van de NVAO
Voor deze,

Mr. L.B. Kroes
Directeur Nederland

René Hageman
Afdelingshoofd Nederland

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoende
Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoende
Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoende
Gerealiseerde eindkwalificaties	11. De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Goed
Eindoordeel		Voldoende

Voorzitter

- Dr. Jan Willem Honig, hij is senior Lecturer aan de vakgroep War Studies van King's College London;

Leden

- Luitenant-Generaal b.d. Freek Meulman. In maart 2008 werd hij plaatsvervangend Chef Defensiestaf/plaatsvervangend commandant der Strijdkrachten en werd bevorderd tot Luitenant-Generaal. Tot mei 2013 was hij tot aan zijn functioneel leeftijdsontslag hoofd van de Nederlandse Permanente Militaire Vertegenwoordiging bij de NAVO en EU in Brussel;
- Dr. Peter Lodewyckx, hij is hoofd van de leerstoel Toegepaste Scheikunde aan de Koninklijke Militaire School (KMS) in Brussel;
- Prof. dr. Wouter Werner, hij is hoogleraar volkenrecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam;
- Lysanne Leeuwenburg BA, (student-lid) volgt momenteel de masteropleidingen Militaire Geschiedenis en Midden-Oostenstudies aan de Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door dr. Fiona Schouten, secretaris (gecertificeerd).